

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Stephani Thevpoli Bened. F. Patric. Veneti,
Academicarum Contemplationum Lib. X**

Piccolomini, Francesco

[Basel], 1590

VD16 ZV 12463

An Materia bona, vel mala censori debeat. Cap. 12.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12918

An Materia bona, vel mala cenferi debeat.

CAP. XII.

Ensuit Pythagoras ex Numenij relatione, materiam esse malá; & propterea ita esse initium malorum, vt Deus bonorum: id ipsum Manichæi postea existimarūt: asseruere Stoici materiam esse neutram, & indifferentem: Aristoteles dixit eam esse per se bonam, ex euentu malam; vt per se est ens, ex euentu non ens: Plato, non bonam, non malam; sed necessariam, & ordinatam in bonum, esse censuit. Sic itaque variegere hac videntur esse opiniones: quæ tamen intimiùs consideratæ, respiciendo ad diuersa, omnes conciliari modo aliquo possunt. Nam mala, & noxia est materia cū Pythagora, prauitate nõ pro forma sumpta, sed pro negatione vniuersi formosi boni: insuper est mala, ratione priuationis ei iunctæ; prauitate non formalis, sed in priuatione formarum posita: præterea est mala, sumendo prauitatem pro origine impotentia, & deprauationum rerum: nõ inquit Plato in lib. de Regno, à primo conditore ordinem, & ornamenta omnia pendere; à deformitate verò materiae, omnia incommoda. Insuper, materia cum Stoicis indifferens est; quia omni caret forma, & oppositarum æquè est capax. Tertio materia cum Aristotele bona est per se, intelligendo bonum pro gradu suæ essentia: quod bonum conuertitur cum ente latè sumpto; sic erit mala solùm ex euentu,

eventu, hoc est, ratione priuationis ei iunctæ. Demum cum Platone, immò cum eodem Aristot. materia nec bona, nec mala est; intelligendo nomine boni id, quod tale est per formam; sed est necessaria, ordinata in bonum, bonumque appetens. Ac vt exactius rem explicemus, & sententiam simul Platoniam, & Peripateticam aperiamus; dicamus materiam posse in multiplici gradu considerari: primò enim eam consideramus, quo ad attinentia ad eius essentiam; secundò, eam referimus ad formas, quibus caret, & recipere valet; tertio eandem referimus ad formas, quas iam habet. Materia in prima illa notione est bona, quatenus est; accipiendo bonum, vt conuertitur cum eo, quod modo aliquo est. Insuper est mala, per negationem formæ: Deinum est neutra, quia nullam habet formam, nec dispositionem. In secunda notione materia ex se neutra est; ratione potentia, est bona potestate; ratione priuationis, est mala per priuationem. In tertia notione, cum iam sit adeptæ formam, iam est adeptæ bonum; quamuis ipsa, bonum non sit: materia enim bonum, & formas recipiens, non fit bonum, sed bono potitur; non fit forma, sed ea ornatur; cum omnia, quæ recipit, sint aliena à sua natura, non ei opposita; non eam constituentia, sed eam ornantia: adeò, vt colligere valeamus, materiam fieri omnia, nunquam tamen à se recedere. Postremò, quia materia fit omnia, non verè, sed adumbratè; ac in

ea, quasi in antro recipiuntur, non formæ, sed formarum imagines: iure ea quoque inter recipientia infima est, proportionem respondens umbris, quas recipit; à quibus nos in terræ antro collocati deludimur, cum ea verè esse putemus; nec vnquam nos decipi animaduertimus, quousque anima in corpore sopita, non expergiscitur: & caput suum vnà cum mente supra cælum attollens, aciem ad verè entia nō conuerterit: in qua conuersione nos cætera negligentes, exclamamus; Vanitas vanitatum, & omnia vanitas.

Quomodo Numeri, & Figurae sint initia rerum.

CAP. XIII.

Pythagoras, quem, vt Deum, excoluere multi, & Plato summopere est imitatus; ex numeris res constare, ac numeros esse essentias rerum existimauit: id ipsum frequenter quoque de Geometricis figuris, ac superficiebus affirmauit: Propterea etiam Plato, sæpe ex numeris, frequenter ex Geometricis figuris, res componi asseruit. Dicebat Pythagoras, Par, & Impar, Quadratum, & altera parte Lōgius, cum aliis ab eo enumeratis contrarietatibus, esse principia rerum. Præsertim tamen id munus tribuebat numeris; quoniam numeri magis seruant conditionem principij, quàm figuræ; cū
numeri